

Тарко Снот-Алп

ФИЛОСОФЪТ

Или как Меясу опита да стане Кингсли

ТРЕТА КНИГА

д и а л о г

София, 2025

Вдъхновен от Яко Хинтика (и близките му
Илка Нинилуото, Вейко Рантала, Симо Кнутила)

Tarko Snot-Aalp

FILOSOFI

Suomalainen Filosofinen Seura, Vantaa, 2023

© Издателство „Изток-Запад“, 2025

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Евгения Симиле, превод, 2025

ISBN 978-619-01-1629-5

Тарко Снот-Алп

ФИЛОСОФЪТ

Или как Меясу опита да стане Кингсли

ТРЕТА КНИГА

Превод от фински
Евгения Симиле

Станалото винаги е цяло.

Платон, „Софистът“

Най-голямата опасност, това да загубиш самия себе си, може да мине през света така тихо и незабелязано, яко би нищо не е и станало...

Сьорен Киркегор, „Болка за умирање“

Така ние имаме едно чисто въображение като основна способност на човешкия дух, която a priori е в основата на всяко познание.

Мартин Хайдегер,
„Кант и проблемът за метафизиката“

СЪДЪРЖАНИЕ

Продължение на разговора – Езикът е заговор	7
Физиката морал ли е? Или моралът е физика?	11
Ако бях те видял тогава.....	13
Всеки Анселм си има своя Гаунило	19
Прегради ли Имануел [Кант] пътя към Бог?.....	20
Как философията извървя пълен кръг за две хиляди и петстотин години.....	25
Аргументът „Футбол-футболист“	28
Има ли кармична детерминираност все пак?	30
Тайната на комедията	38
Анти-Атлантида. Антиатланти	42
Редник като Терсит	49
Кулът Ктхулу като разказ за Летачите	54
Въпросителният (интерогативият) модел на Яко [Хинтика].....	57
Телеологично-футуристична теория на референцията	60
Конформистка теория на истината.....	64
Тялото – периферно устройство на душата.....	68
Тялото-автомобил. Тялото-летателен апарат	73
Отвъдното сетиво на Тарко	81
<i>Différance</i>	88
Касетофонът на Ксенофонт	97

Кантианец или хайдегерианец е Младия Кастанеда [Карлос]	100
За страха и как да не умираме от него	103
Светът може да бъде променен, само ако не го променяме	105
Каква е формата на киберализма?	110
Пътят нагоре.....	112
Философията е стремеж към оргазъм. И още някои същности на философията.....	114
Не лагерува ли Философията на грешно място?	116
Всеки, който чете и пише, пада.....	119
Човекът – ваятел и творец със свободна воля	120
Азът кражба ли е?	127
Да практикуваш ток вместо философия	132
Разговорът отива към край	135
Преди края обаче – философите обичат думата „обрат“.....	137
Античовешкият в крайна сметка опит за обрат.....	141
Четирите въпроса на Тарко наместо четирите въпроса на Имануел	143
Епилог.....	146

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА РАЗГОВОРА – ЕЗИКЪТ Е ЗАГОВОР

Чужденецът, Сократ, Жак, Младия Жак,
Ричард, Младия Ричард, Младия Мишел.

СОКРАТ: И каква излезе тя – че Философията е поезия?

РИЧАРД: Е не. Не е поезия философията. Най-малкото Платон гони поетите, знаеш.

МЛ. ЖАК: Той и Аниций [Боеций] действа като платоник – описва как Философията прогонва настанилите се около леглото му Музи на поезията „тези театрални блудници, които не само няма да предложат никакъв лек за болките му, но и ще го подхранят със сладките си отрови“.

СОКРАТ: Наистина ли?

МЛ. ЖАК: В основата си всяка философия е наистина прозаична, и да се предлага днес да се върнем към поетичното философстване, е все едно да се предлага на магазина от тук насетне да не пише своите счетоводни книжа в проза, а в стихове.

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Не съм съгласен с тази твоя Анти-Парменид лекция, изнесена в последния ден на конференцията върху творчеството ти, Млади Жак [Дерида], най-малкото защото звучи болно.

СОКРАТ: Кое точно, драги приятелю, звучи болно?

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Това, Сократе, да участваш в конференция, посветена на творчеството ти, в случая „Les Fins de l'homme“, през

1980 г. в Серизи. Ето туй ми звучи значително болно, сиреч – нарцистично.

СОКРАТ: Философът не е нарцисист, така е.

МЛ. ЖАК: Аз ще си замълча.

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Аз?

МЛ. ЖАК: Не-аз!

МЛ. МИШЕЛ: Какво друго ни остава и на нас?

СОКРАТ: Да не се ядем, приятели, да не се хапем.

РИЧАРД: Парадоксално обаче и Философията у Аниций говори в мерена реч.

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Парадокс, наистина.

СОКРАТ: И каква излезе тя – че Философията наистина, както казах, е поезия – или хайде, да го оmekотим, като у споменатия от теб прекрасен Аниций – поетеса?

МЛ. РИЧАРД: Така излиза.

РИЧАРД: Напразно, Сократе, посъветва значи младия Платон да изгори стиховете си.

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: И аз те послушах. Изгорих ги с думите: „Тука, Хефесте, ела, че от тебе нуждае се Платон“.

ЖАК: И добре направи.

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Но съзнанието не е ли преди езика? Съзнанието е, за да виждаме навътре, да съзерцаваме. А езикът е надзирател, който ни е оковал с чужди за нас, не наши, правила и ни е захвърлил в паноптикум като на Джеръми [Бентъм].

СОКРАТ: Значи, какво? Съзнанието е свобода, а езикът – затвор, така ли?

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Съзнанието, душата е свръхсетивно, там е истината. Но езикът може да се превърне в свобода, само чрез поезията, тоест само чрез съзнанието. Затова беше наистина глупаво, че изгорих стиховете си. Като бях Мартин [Хайдегер] опитах, макар и неуспешно, да реабилитирам поезията. Защо неуспешно? Защото формулата: Човекът е пастир на битието, която дадох, не беше достатъчно успешна. И Теодор [Стърджън] също

пише, че комуникацията е много преди езика. Езикът пречи на телепатията. Езикът пречи на отвъдното сетиво.

СОКРАТ: Това го осъзнах съвсем цялостно в края на живота си като Сократ, когато послушах съня си. И аз се захех да съчинявам поезия чрез басните на Езоп, които знаех наизуст. Затова тях ги направих в стих.

Мл. МИШЕЛ: В „История на сексуалността“ се занимавах, струва ми се, сериозно, със сънищата, особено със „Съногаданията“ на Артемидор, както и със „За съновиденията“ на Синезий, припомнил ни, че „нашите сънища са оракул, който „живее заедно с нас“.

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: „Сънувал един, че оная му работа се е окосмила цялата и е обрасла с много гъсти, внезапно поникнали косми. Станал виден дупедавец и се отдал на всевъзможни необуздани удоволствия, но без да вкарва в употреба – както правят всички нормални мъже – единствено този свой орган. Ето защо оная му част дотолкова била занемарена, че вълнясала, тъй като ѝ липсвало триенето в друго тяло“.

Мл. МИШЕЛ: За мен ли говориш?

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Просто цитирам Артемидор, Млади Мишел, нищо повече.

Мл. МИШЕЛ: Много се забавлявам с теб, чужденецо. Дори, ако сега бях един Сократ по времето, когато се играе представлението на „Облаците“ на Аристофан, бих се изправил по същия начин като Сократ за удоволствие на зрителите в амфитеатъра, за да видят приликата с мен.

СОКРАТ: Моля ви, драги приятели, не се горещете. Да, действително, да приемем, че Платон коментира моя милост.

ЖАК: Разбира се, Сократе.

РИЧАРД: Добре.

Мл. РИЧАРД: Само спокойно.

Мл. МИШЕЛ: Безумец!

ЧУЖДЕНЕЦЪТ: Цитирах „Съногаданията“ на Артемидор, Млади Мишел, нищо повече.